

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. 0-2612-9222 ต่อ 109
ที่ นร.1117/2439 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิกสภา
ที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2544

เรียน นายกรัฐมนตรี

1. เรื่องเดิม

1.1 สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ก่อตั้งขึ้นภายใต้มาตรา 89 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กำหนดให้สภาที่ปรึกษาฯ มีสมาชิก 99 คน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคม และให้ความเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผนอื่นตามกฎหมายบัญญัติต้องให้สภาที่ปรึกษาให้ความเห็นก่อนพิจารณาประกาศใช้ โดยมีองค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2543

1.2 ในส่วนค่าใช้จ่ายของสมาชิกสภาที่ปรึกษาฯ นั้น ได้กำหนดไว้ใน พระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2544 โดยสมาชิกมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมในอัตราเหมาจ่ายรายเดือน หากเดือนใดไม่มีการประชุมหรือมีการประชุมแต่สมาชิกผู้ใดไม่มาประชุม ให้งดจ่ายเบี้ยประชุม สำหรับค่าที่พักและค่าใช้จ่ายในการเดินทางนั้น หน่วยราชการเป็นผู้รับผิดชอบ โดย พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ ฉบับนี้กำหนดให้สมาชิกได้รับสิทธิเทียบเท่าข้าราชการ ระดับ 9 (รายละเอียดตาม พ.ร.ฎ. ที่แนบมาพร้อมนี้)

1.3 การประชุมสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในลักษณะเต็มคณะ 99 คน ตามมาตรา 21 แห่ง พ.ร.บ.สภาที่ปรึกษาฯ พ.ศ. 2543 กำหนดให้ต้องจัดให้มีขึ้นอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และ ในกรณีต่างๆ ตามที่กำหนดไว้

2. ข้อเท็จจริง

2.1 สภาที่ปรึกษาฯ ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2544 1 ปีที่ผ่านมา ได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาปฏิบัติหน้าที่หลายคณะ เพื่อดูแลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ในด้านกระบวนการการปฏิบัติงาน ได้ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆ จึงได้มีการแต่งตั้ง "คณะทำงานดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2543 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง" โดยมี ดร. สนั่น อินทรประเสริฐ สมาชิกสภาที่ปรึกษาฯ เป็นประธานคณะทำงาน

และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา ขึ้นมาช่วยเหลืออีกคณะหนึ่ง โดยมี ศ.ดร. บวรศักดิ์ อวรรณโณ เป็นประธานเพื่อพิจารณาศึกษาทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาของสภาที่ปรึกษา และเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นต่างๆ ที่สามารถแก้ไขได้ด้วยกฎหมายและกฎระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 คณะทำงานทั้ง 2 คณะ ได้มีการวิเคราะห์ถึงประเด็นต่างๆ ที่ควรมีการแก้ไขปรับปรุงทั้งใน พ.ร.บ. สภาที่ปรึกษา พ.ศ. 2543 พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิกสภาที่ปรึกษา พ.ศ. 2544 โดยมีการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ปรึกษาหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย การออกแบบสอบถามสัมภาษณ์สมาชิกสภาที่ปรึกษา เพื่อนำมาประมวลวิเคราะห์เสนอสภาที่ปรึกษา พิจารณาในขั้นสุดท้ายด้วยความรอบคอบ

2.3 ในการนี้ คณะทำงาน ได้มีการพิจารณาประเด็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาปริมาณงานของสภาที่ปรึกษา ใน 1 ปีที่ผ่านมา และค่าตอบแทนที่ได้รับในลักษณะเบี้ยประชุมเหมาจ่ายเป็นรายเดือน รวมทั้งค่าที่พักและค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่ พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ กำหนดให้สมาชิกได้รับสิทธิเทียบเท่าข้าราชการระดับ 9 พบว่ายังมีความไม่เหมาะสมและสมมูลด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงดังนี้

1) แม้ว่ากฎหมายได้กำหนดให้สภาที่ปรึกษาจัดประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง แต่ในข้อเท็จจริง สมาชิกยังมีภารกิจที่ต้องเดินทางไปประชุมคณะทำงานต่างๆ ควบคู่กับการประชุมปรึกษาสาธารณะและสัมมนาในต่างจังหวัดอีกหลายครั้งในแต่ละเดือน ซึ่งในช่วง 15 เดือนที่ผ่านมา (ส.ค. 2544 - ต.ค. 2545) มีการประชุมสัมมนาหลายระดับ ถึง 360 ครั้ง ได้แก่

- การประชุมสภาที่ปรึกษา (99 คน) เดือนละ 2 ครั้ง รวม 30 ครั้ง
- การประชุมคณะทำงานประจำ 11 คณะ (เบี้ยประชุมครั้งละ 250 บาท) 228 ครั้ง
- การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจ 14 คณะ (เบี้ยประชุมครั้งละ 250 บาท) 65 ครั้ง
- การจัดสัมมนาภายในสภาที่ปรึกษา 14 ครั้ง
- การจัดสัมมนาต่างจังหวัด 23 ครั้ง

นอกจากนี้ ยังมีการหารือกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการของสมาชิก จากคณะทำงานต่างๆ อีกประมาณเดือนละ 5-6 ครั้ง

2) คณะทำงานดังกล่าว ได้พิจารณาถึงข้อเท็จจริงว่า การทุ่มเทให้เวลาปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาที่ปรึกษา ต้องแบ่งเวลาปกติประจำวันจากการทำงานตามอาชีพพื้นฐานของสมาชิกสภาที่ปรึกษา ซึ่งภาระงานในฐานะสมาชิกสภาที่ปรึกษา นั้น เมื่อมีการประชุมคณะทำงานแต่ละครั้ง ใช้เวลาอย่างน้อยครึ่งวัน และหากมีการประชุมสภาที่ปรึกษา แบบเต็มคณะควบคู่กันไป จะใช้เวลา 1 วันเต็ม โดยเฉพาะหากมีการประชุมปรึกษาสาธารณะและสัมมนาในต่างจังหวัด โดยเฉลี่ยจะใช้เวลา 1-2 วัน ในการประชุมแต่ละครั้งนั้น สมาชิกในแต่ละคณะทำงานต้องใช้เวลาในการสืบค้นข้อมูลประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรประชาชนในระดับรากหญ้า ซึ่งบางคณะทำงานต้องใช้เวลาในการประสานงานให้ครบถ้วนสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เพื่อนำข้อมูล ข้อวิเคราะห์มาวางแผน แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการประชุมเพื่อให้ภารกิจในแต่ละครั้งเกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ซึ่งจะก่อประโยชน์ในการสังเคราะห์ขั้นสุดท้ายโดยสภาที่ปรึกษา อย่างแท้จริง

3) กระบวนการทำงานของสมาชิกสภาที่ปรึกษา ในระดับคณะทำงานนั้น เป็นกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่องเข้มข้น ต้องใช้ความวิริยะอุตสาหะเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะการทำงานและประชุมนอกเวลาจนถึงช่วงกลางคืนจนกว่าภารกิจจะแล้วเสร็จ นอกจากนี้ในการเดินทางไปจัดประชุมปรึกษาสาธารณะและจัดสัมมนาในต่างจังหวัด เพื่อหาข้อมูล หลักฐานและข้อเท็จจริงในระดับพื้นที่นั้น ถือเป็นภารกิจสำคัญยิ่งขององค์กรภาคประชาชนที่ต้องประสานงานให้ครบวงจรทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชนระดับรากหญ้า สามารถช่วยประชาชนในการกลั่นกรองผ่อนคลายนโยบายไปไ้ระดับหนึ่งก่อนที่จะมีการเสนอมาสู่รัฐบาลในขั้นตอนต่อไป

4) ความทุ่มเทในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวข้างต้นนี้ เมื่อพิจารณาถึงผลตอบแทนที่สมาชิกสภาที่ปรึกษา ได้รับ พบว่า ในข้อเท็จจริง สมาชิกสภาที่ปรึกษา ปราศจากผลตอบแทนในลักษณะของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา จึงเกิดสภาวะของความไม่สมดุลระหว่างค่าตอบแทนและภารกิจที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ และเมื่อกลับไปพิจารณาถึง พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ พ.ศ. 2544 แล้วพบว่า ประชญาในการกำหนดค่าตอบแทนตาม พ.ร.ฎ. เดิมนั้น ยังมีได้ตระหนักถึงปริมาณภารกิจของสภาที่ปรึกษา ตามความเป็นจริง ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในช่วง 1 ปีเศษ ได้มองเห็นภาระและปริมาณงานที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขโดยเพิ่มเบี้ยประชุมเหมาจ่ายรายเดือนของสมาชิกสภาที่ปรึกษา และปรับปรุงสิทธิการได้รับค่าที่พักและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพื่อให้สอดคล้องและเป็นธรรมกับภารกิจของสมาชิกสภาที่ปรึกษา ดังกล่าว

3. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

3.1 คณะทำงานฯ ได้เสนอให้แก้ไข พระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2544 โดยพิจารณาเพิ่มเบี้ยประชุมเหมาจ่ายรายเดือน ให้สมาชิกสภาที่ปรึกษา ได้รับในอัตราเทียบเท่ากับผลตอบแทนในรูปเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายการเมืองในตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี และหากเดือนใดไม่มีการประชุม หรือมีการประชุม แต่สมาชิกผู้ใดไม่มาประชุม ให้งดจ่ายเบี้ยประชุม พร้อมทั้งปรับปรุงสิทธิการได้รับค่าที่พักและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเทียบเท่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งได้รับสิทธิในอัตราเดียวกับข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 11 ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกสภาที่ปรึกษา ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม เป็นธรรมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติภารกิจตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ